

If undelivered return to:
GLASILO K. S. K.
JEDNOTE
6117 St. Clair Ave.
CLEVELAND, O.
The largest Slovenian
Weekly in the United States
of America.
Sworn circulation 16,200
Issued every Wednesday.
Subscription rate:
For members yearly \$0.84
For nonmembers \$1.00
Foreign Countries \$3.00
Telephone: Randolph 3912

Entered as Second-Class Matter December 12th, 1923 at the Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of August 24, 1912.

ACCEPTED FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1108, ACT OF OCTOBER 3, 1917. AUTHORIZED ON MAY 22, 1918.

Stev. 51. — No. 51.

CLEVELAND, O., 16. DECEMBER (DECEMBER), 1925.

Leto XI. — Volume XL

SLAVA KRISTUSU!

Veki so hrepeneli in narodi so vzdihovali po Njem, ki se imenuje "Pričakovanje narodov."

V sozah starih očakov in prerokov je zdaj pa zdaj zasi-jala zarja bodoče slave Njego-ve.

In slaboten odmev Njegove bodoče slave je bil oni čarobni dih, ki je dajal življenje bogoslužju in svetim spvom izvolje-nega naroda v stari zavezi.

"Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji . . ." je pel angeliki slavospev v onem veličastnem trenutku, ko se je učlovečil nesmrtni Kralj vseh vekov.

Množice so klicale: "Hoza-na!" ko je ponižni kraljevski Sin Davidov jezdil v Jeruzalem.

In ko je človeška zloba v svoji zaslepjenosti misila, da sme slaviti zmagoslavlje nad Kristu-som, takrat Mu je zemlja pela slavo v zamolkih tonih groze, in solnce je zakrilo svoj sicer jasni obraz pred slepilnimi žarki slave Onega, čigar smrt je vstajenje.

Mlada Kristusova cerkev je Kristusu s krvavimi črkami pi-sala himno na temnu platno po-ganske propalosti, krvitnosti krutosti.

Ogrnjena z mučeniškim plăš-čem kraljevskega škrilata je pe-la slavo svojemu Kralju, ki je po krizu in trpijenju premagal svet in odrešil človeštvo.

Na rimskih arenah so kr-ščanski mučeniki junaško gledali smrti v obraz. Poganske množice so pričakovalo, da bodo treptali, toda krščanski junaki so navdušeno peli himno: "Kristus je zmagal, Kristus vladva, Kristus zapoveduje . . ."

Cerkev je zrastla v velikan-sko drevo; narodi so pri nji is-kali zavetja, počivali so v njeni senci in tukaj pili vode zveli-čanja.

Od vseh strani so narodi hi-teli kvísku v mesto, ki je zdano na gori: "In poslednje dni bo ustanovljen hrib hiše Gospod-ve vrh hribov, in se bo povzdig-nil čez gríče, in vreli bodo k njemu vsi narodi!" (Iz. 2. 2.)

In globlje in globlje je narode prešinjal duh, ki je navdihnil preroke, da je pel: "Hvalite Gospoda vsi narodi; hvalite ga vsa ljudstva" (Ps. 116:)

Vedno in povsod je cerkev pella Kristusu slavo. Pela Mu je slavo v stiski, pela v boju, pela v triumfu.

Pela Mu je slavo, ko se je še skrivala pod zemljo in ko je njen glas odmeval od podzem-skih obokov in se s podvojeno silo povračal v srca vernikov in jih navduševal, da so junaško umirali — Kristusu v slavo!

Pela Mu je slavo, ko se je njen glas razlegal iz mogočnih katedral, prešinjal vse javno življenje in navdihnil verni za-hod, da se je vzdignil proti ne-vernemu vzhodu — Kristusu v slavo!

Slavospevi, ki jih cerkev poj-e Kristusu, tudi takrat ne uti-nejo, ko narodi v svoji oholoti cerkev in vero Kristusovo iz-podrivajo iz javnega življenja

in se v svoji zlobi hočejo otre-sti sladkega jarma Gospodovega.

Tudi takrat poje cerkev slavospev Kristusu, in njen jasni glas krepko odmeva od zamolk-lih glasov narodov, ki morajo nehote priznati, da ni mogoče — brez Kristusa . . .

Zato cerkev tudi sredi splošne razburjenosti mirna poje, sredi splošne verske mláčnosti cerkev navdušeno poje in sredi splošne disharmonije zvene v njenih spevih nebeške harmonije . . .

Svet jo prega, cerkev se pa veseli v Kristusu; svet jo kolne, cerkev pa poje slavospev Kristusu . . .

Zastonj se razburja svet! . . . Cerkev šteje svoje dni po svojih svetnikih, ki so se v svojem življenju približali Uzoru — Kristusu; in v njih slavi Kri-stusa!

Zdaj poje v slovesnih tonih in svoj jasni glas združuje s slavospevi zmagoslavne cerkve; zdaj spet se treste njen glas v najnižjih oktavah in v tonih zemskih bede poje slavo Onemu, ki je Kralj vseh kraljev.

In kako tudi ne bi slavila Kristusa! Cerkev, odgojiteljica človeštva, dobro ve, da se je le po Njem, ki je njen nevidini poglavlar, začelo novo življenje pretakati po žilih človeštva.

Cloveštvo je tavalo v temi; izgubilo je pot življenja in zašlo . . . In prisel je in človeštvo pokazal pot življenja On, ki je Luč, Pot in Življenje.

Moralna sila je bila v človeštvu skoraj zamrla in svet je obupaval nad življenjem. V skrajni stiski je prisel človeštvo odrešit Kristus — Dobrota in je dal življenju pravo vsebino in le po Njem je življenje vredno, da je živimo.

In prisel je ta Nebeščan, pred 225 leti in svetu prinesel resnico. In na obnobju človeškega uma je zasijala nova zvezda, ki nam kaže pot k resnici.

Za to nebeško zvezdo so se ozirali miselci kakor sv. Tomaž Akvivec. Na podlagi Resnice so zgradili velikansko prekrasno stavbo neporušne resnice — Kristusu v slavo!

Največji umetniki so se oživljali ob idejah, ki jih je Kristus prinesel na svet; in največji umotvori, kar jih je kdaj videl svet, oznamajo slavo Kristusu.

Z njegovega oltarja poteka življenski dih v umotvore krščanske umetnosti. Okoli ol-tarja se zbirajo umetnosti, nad olтарjem se združujejo in kipe proti nebu — Kristusu v slavo!

Ideja Kristusove slave je na-vdihnila velikega krščanskega umetnika (Cimabue), da je na-slikal Kristusa v Njegovi slavi. In ob koncu devetnajstega sto-letja je razvojen umetnik (Joergensen) obstal pred to sli-ko in vzkliknil: "Da, to je res Kralj veličastva!"

Jaslice in božično drevo.

Večkrat se je že stavljal vprašanje: kaj je boljše, jaslice ali božično drevo? Težko je na to vprašanje točno odgovoriti. Ako pomislimo na to, kaj je Jezus zapustil in sprejel, ko je prisel na svet, bomo gotovo prisodili prednost jaslicam; ako pa mi-

Mir ljudem na zemlji!

SVETONOČNA POVEST.

Böžična sreča v sreču vsakem.
Božična radost krog in krog;
o svetem betlehemskej Kralju
šepeče vrt in gozd in log.

Drevesa bela po vrtovih
in vrbčki malu sredi cest:
vse ve in govorli le eno,
to svetonočna je povest.

Naže si tiha noč lestencev,
ob zvezdi zvezda zagori,
molitev molijo zahvalno
za srečo blažene noči.

Ti noč edina, moč božična,
ob revnih jasnih dom je tvoj,
ves tvoj zaklad nebeško Dete,
njegov smehljaj — tvoj blesk in soj.

Spev angeliki nad tihim poljem —
molitev tvojega sreca,
lepotu čar, bogastvo tvoje —
ljubezen tvojega Boga.

O noč, razkrij nam to ljubezen,
ustvari v srečih Božič nov,
bogastvo haše bodi Jezus
in svetonočni blagoslov!

M. Elizabetha, O. S. U.

slimo na to, kaj nam je prinesel in podaril, se bomo odločili za božično drevesce.

Jaslice nas živo spominjajo na genljive okoliščine Jezusovega prihoda na svet. Začetnik jaslicam je sv. Frančišek Asiški, ki jih je prvi napravil v velikem gozdalu v nekem gozdčku. Ta svetnik je imel posebno v čistih uboštvo in ponižnost.

Zato je to najbolj ganilo njegovo bogoljubno srce, ker se je Jezus tako neizmerno ponižal, da je predovati v dobrem. Prvi nauk božjega Deteta v jaslicah je opomin:

"Kdor hoče priti za menoj, naj zataji samega sebe!"

Božično drevo nam pa raznasnuje milosti in dobrote, ki nam jih je prinesel božji Zvezčar na zemljo. To drevo pomejni Kristusa.

Sv. Janez govori v skrivnem razodelju (22.2) o "drevesu življenja, ki rodji dvanajsteri sad in je njega listje zdravje narodom." Tudi prorok Ezechiel (47. 12) govori o tem drevesu pridiga o krščanski ponižnosti

po drevesu še razni verski pred-meti na primer: kriz, kelih, evangelijska knjiga, tri božje čestnosti, oko božje, cerkvica itd. Nikakor pa ne kaze razobešati na božičnem drevescu takih reči, ki niso v nobenem zvezi s sveto vero ali so celo smešne.

S tem pojasnilom, upamo, je tudi že rešeno naše vprašanje.

Soda ne more biti drugačna kot ta: oboje — jaslica in drevesce — je vsako po svoje dobro, je izvrstno sredstvo, da se mlada srca ogrejejo za božje Dete. Zato naj napravijo v vsaki družini, kjer je le možno, oboje. Vsaj skromne jaslice si lahko napravi vsaka družina, naj bo še tako revna. Saj ravno ubožnim in trpečim so jaslice velika tolža.

Poglavitna reč pa, bodisi pri jaslicah ali pred božičnim drevesom, je poleg pouka goreča molitev in pobožno pevanje svetih pesmi.

Božična pot

"Zdaj sem ti pa že navezala culico in tudi kos kruha je v njej. Kadar pokladeš ovcam, pa lahko gres," je dejala kmetica Jera. "O praznikih ni takšnega dela, in si lahko doma oba dni. Bova že z očetom sama vse opravila. Saj znak pot?"

"O, kako bi ne znala," se je zavzela Micika. "Domov najde vsak človek, pa najsi bo tako daleč. Že v sanjah sem bila tam, pa bi ne našla."

Nato je šla Micika pokladat ovcam in je segla v roko očetu Jerneju.

"I, pa bi ne šla zdaj na noč od nas, saj ne znaš potu."

"O, znam, znam," se je prestrašila Micika. "Že toliko časa nisem bila doma in zdaj mi je dolgac po očku in po malem Tončku."

"No, pa pojdi! Boš že koga našla, da pojdet skupaj," je pristavil dobrì mož.

"Seveda naj gre, pa takoj, ker se že mrači," je zagodrnala mati Jera, skopa ženska. "Saj ni treba, da bi pri nas je-dla potico zastonj. Doma jo pa oče čaka," je dejala naskrivenje možu.

"No, pa srečno hodi," se je obrnila k Miciki, ki je že stopila čez prag.

"Z Bogom, z Bogom!" je veselo vzkliknila in odšla po ozki gazi med drevjem. Bela mala je legala na zemljo, in sneg je bil mehak in se je vdiral in drobil, in je bila počasna pot.

Micika pa ni mislila na to. Veselo in gorko je bilo pri sreču, saj je šla domov, k očetu in bratcu, da se ž njima po-ravsesli na sveti večer in po-stavi jaslice in jih razsvetli s svečkami in pozlačenimi orehi.

In ves večer bodo govorili o ma-teri, ki je lani umrla, in se bo spominjali tistega svetega večera, ko so bili še vsi skupaj in še ni bilo treba njej trdo de-lati in služiti pri kmetu Jerneju.

Gaz se je vlekla sredi sadne-ja drevja navzol po stremem obronku, in kadar je Micika spo-drnila in je znak padla in sneg, se je veselo zasmajala. Le rdeči culico je trdno stiskala v pest in kadar se je zakotila posnagu, je skrbno prijela za rogelj, da se ne bi izmuznila jabolka in krhli, ki jih je im-

la polno ruto.

Zakaj Micika je služila v gorah pri kmetu, ki je imel polno jabolk in hrusk in orehov, v dolini pa je imel njen oče komaj nekaj drobnic in tepk.

"Kako bo vesel malo Tonček," si je mislila deklica. "Kar ploskal bo in vriskal od samega veselja."

Micika se je zopet hitro drsalna navzol po snegu, vsa za-vita v belo meglo, ki je od vseh strani strmela vanjo. Na-ređil se je bil že večer in nekje je zazvonilo Ave Marijo; zato se je Micika prekrila in je začela moliti.

"Da bi bila le kmalu v dolini, potem bo pot lažja," je mislila nato. "Zdaj me je pa skoro strah. Da ni sveti večer, go-to-vo bi me že kaj strašilo. Ali bi prišel divij mož ali pa torklja."

Gaz se je zavila v globok jarik in je bila na obeh straneh obdana od visokih in strmih gríčev, vseh poraščenih od gostih grmov in dreves. Vesali se je Micika čisto prestrašila: zagledala je čudnega možička z veliko kučmo in črnimi očmi. Ni upala mimo in je dolgo čakala na mestu in ni vedela, ali bi šla naprej ali nazaj. Zato je pobožno zapela:

"Pastirci vi, kaj se godi, ali ste kaj slišali?

En božji glas je prišel v vas, da Bogek se rodil!"

In ko je odpela, se je mahoma tisti strašni mož izpremenil v leskov grm, in Micika je šla mimo. Ali zdaj je zašla nekam, kjer ni bilo poti. Samo sneg povsod naokoli, in vanj se je vdiral po pasu. Vroča je bila pot in težka, in Micika je začela misliti na betlehemske pastirce, ali so šli ponocib obiskat malega Ježuščka.

"Samo da nekam pridev," si je navsezadnjne mislila. "Skoraj gotovo sem zašla in mogoče nocoj še domov ne pridev. E vseeno, mogoče pa gre ta pot v cerkev ali pa celo v Betlehem. Saj bi bilo še najlepše. To bi jutri vedela doma povedati! Ali bi Tonček gledal, to bi se oče čudili!"

In v resnici! Začelo se je svetiti, megle je izginjala, in zvezde so prišle na nebo. Tudi po snegu so se začele utrinjati zvezdice in nešteto lučic je zaregalo v daljavi.

"Ah, zdaj pa skoro vem, da ne grem proti domu. In mi tudi nič ni! Rajši bom zavila v betlehemske hlevček, kar

V temni sveti noči . . .

Spisal Fr. Ks. Steržaj.

Bilo je na sveti večer.

Prav po malem je naletaval sneg. Nežen in droban je bil kot ivje. Tal se ni prav prijema, ker je bil lahak in ga je veter razpihal na vse strani. Le v zakotnih bodovljskih grape se je oprijemal, pa se tam ne posebno, skorokot bi se bal, da ga veter ne odnese drugam.

V zadnjem kotu v grapi je imel svojo kočo Presetnikov Goga. Že stara in okajena je bila. Letnica na vrati je kazala 1712. Tedaj je bila koča postavljena, in ni čuda, da so bile stene razpokane in slabe.

Tisti večer je bil Goga sam v koči, kakor navadno. Bil je mož bolj čokate postave, širokopleč, in njegovi lasje so bili kakor zunaj pašniki — tupatam belo, vmes pa grvina resja in trave.

Za ljudi Goga ni maral. V samoti je zrastel in osamljen je ostal. Tudi ženiti se ni hotel. V samoti pa se človeku srce kaj rado zapre, in težko se dobe oni skrivnostni ključi, ki bi ga zopet odprli . . . Včasih, ko je imel še očeta in matere, Goga po dva dni ni bilo domov. S puško je lažil okoli po gozde, ne mene se za to, ali sme ali ne. Onadvaka sta ga večkrat prijemala zaradi tega, pa je bil gluhi in slep za opomine. Je bil pač sin gora in zrastel v gozde, kakor gabrova grča, nad katero se trudi lesar, da bi jo razbil, pa se ne da. Da je bil tak, sta mnogo zakrivila tudi starša, ki sta bila preveč popustljiva.

Bilo je torej na sveti večer. Goga je sedel za mizo in kolidil iz kratkega vivka. Zunaj pa je nahalno naletaval sneg. Poltema je vladala v sobi. Prijetna toplota se je širila od stekare peči po izbi, lahna in omamljiva skoraj kot pomladni vonj vijolic. Tobačni dim je polagoma plul po sobi. Tuinjam so predri tišino svetonočni zvonovi, semterja se je čulo šumenje potoka v grapi.

Nemo je sedel Goga, vlekel iz vivčka in si v presledkih natocil sadjevca. Pri tem pa so mu vstajale misli hitre kakor vetre zunaj, ki je raznašal sneg, opojne in mamljive, kakor žganje, ki ga je pil. Pri srcu pa mu je prihajalo prijetno in toplo . . .

Ej, da, to so bili časi, ko je še hodil po gorah na lov, ko je tako prosto in brez strahu stopal za sledovi bistrongih srn! Kaj mu je bilo vse drugo mar? Nič! Drugi so se izgubljali po gostilnah ali so voglarili, njenemu pa je bila puška vse — gostilna in dekle.

Skoda, da so se ti lepi časi končali tako strašno, tako grozno. Goga je bil divji lovec, straten in odločno — in to mu je ugonobil vse ono prijetno zadovoljno življenje in mu prineslo samo nemir in pekočo vest. Res, ravno noči 20 let je bilo. Kako že?

Goga je iznova nabasal vivček, počasi in polagoma prižgal in parkrat krepko potegnil iz njega, kakor bi hotel odgnati težke misli, ki so se ga lotile.

Da, da! Ravno na nočejšnji večer je bilo. Doma so sedeli pri večerji vsi širje, oče in mati ter on in sestra Mina. O svetem večeru so se pogovarjali. Trska v čelesniku je gorela v rahljih, tuintam pojemanjih plamenih, od velike zeleni peči se je širila prijetna toplota po izbi, nad jaslicami je brile leščerba, pojeman in zopet zasvetila — zunaj je nahalno padal sneg, vetrč ga je raznašal na okoli, v daljavi se je tuintam posvetila svetloba bakije in zopet ugasnila.

In tedaj je Goga vstal izza mize, se prekrižal in molil.

"Ali greš kam nočoj, Goga?" je vprašal oča.

"Grem, proti Stančku po gozdu," je odgovoril sip in segel za prečnik po puški.

"Nočoj, Goga?"

"Nočoj, saj bom jutri že pri

masi v mestu."

"Ne spodobi se, doma mi budi, Goga!" je zagrmel oče in vstajal od mize. "Nočoj je sveti večer."

"Kaj pa naj počнем?"

"Ce drugega ne veš, pa spet pojdi! Na lov nočoj ne boš hodil!"

Nekam resne in težke besede so bile očetove besede.

"Pa zakaj ne?" je vprašal sin.

"Zato ne, ker jaz pravim in ker je nočoj sveti večer."

"Naj bo kar hoče! Jaz grem!" In Goga je odšel, ne mene se za očetove besede.

Zunaj pa je začela burja pihati in raznašati sneg na vse strani. Goga se ni zmenil ne za burjo ne za sneg. Tiko in oprezzo je stopal proti gozdu, sekiro na ramu. Da, kdor bi ga tako sršal, bi si mislil: to je zakasnel dvar, ki se vrača proti domu. V škornjih na desni je imel skrito cev, kopito pa pod kamožolo na hrbitu. Predvidno se je oziral naokoli in stopal dalje.

Suha, trhla vejica je počila pod njegovimi nogami. Obstal je in pazno gledal okrog sebe; njegove oči so skušale prodreti tajinstveno gozdno tišino in naposled so obstale na dveh iskrečih se točkah v deblu stekare, trohnele bukve.

Kakor dvoje žarečih in premikajočih se kroglic.

Goga so se naježili lasje. Prav čutil je, kako se mu je nahalno dvignil klobuk. Mraz mu je stopil po hrbitu in nekaj težkega mu je prišlo v noge. Skoraj se ni mogel ganiti. Prsti na roki so se oprigli toporšča. Nekaj mu je reklo: "Sveti večer je, vrni se!"

Zareči točki sta se premaknili in izginili. Nato zategnjen, čuden tožen glas, ki se je trenutno razširil po gozdni tišini in zopet zamrl. Ognjeni točki sta se zopet pokazali.

"Hvala Bogu, saj je le sova!" Goga se je oddahnil in stopil naprej.

Sova je zafratala s perutnimi in zletela. Kako čudno se je razlegalo po gozdu! Skorob bi se bil Goga iznova polotil strah. Pa premagal se je. Se nekaj korakov — in divji lovec je stal ob debelem bukovem storu, pred njim pa se je raztezala mala, s snegom pokrita ravnica.

Predvidno in počasi je potegnil puško, jo sestavil ter nabasal. Potem je obriral sneg z bukovega štora in sedel nanj. Puško je naslonil čez koleni in čakal.

Tukaj mora priti danes na strelo. Sledil in opažal je že več dni, pa nikdar ni mogel priti do strele. Srne so bile predaleč — kakor bi čutilo njegovo načočnost. Danes pa mora priti do strele. Za gotovo — saj je vzel doma praprotno vejico, in v njej je bilo seme . . .

Vse tiho v tej temni sveti noči, tako tiho kot v domači cerkvi. Zdaj je neki glas pretrgal tišino. Goga se je zdrgnil, napeł petelinu in čakal. Gledal je na vse strani, kje se pokaže divjačina. Varno in pazno je tiščal puško k sebi. In tedaj se je pokazala izmed nizkega grmičja rogata glava in za njo vitko, lepo zrastlo srnjkovo truplo. Lep je bil zares. Goga je vztrpetalo srečo, kri mu je silila v glavo, nemirem je bil in razburjen. A samo nekaj hipov. Srnjk se je previdno oziral okoli. Vse varno. In gotovih, počasnih korakov je prihajal vedeni bliže brezkrivo — in za njim še eden, še dva . . .

Goga je zaigralo srce. Prav protov se je obneslo. To je prav naredil, da je bil šel na lov ravno danes in vzel s seboj to čudodelno seme . . . Še 30 korakov — še 20. Nato pok — in še eden. Dve srni sta oblezali v snegu.

In ravno ko je Goga vtaknil nov strelo v cev — ga je nekdo prijel za ramo:

"Stoj! Kde si?"

Goga je prestraili. Sko-

ro bi mu bila puška padla iz rok. A hitro se je zavedel. Vrgel se je naprej z vso silo in vstajal od mize. "Nočoj je sveti večer."

"Ha, zlodej!" je zaklel oni. Bil je gozdnik varih in lovec.

Goga ga je dobro poznal in celo prijatelja sta si bila. No tukaj, je dobro vedel, neha vse prijateljstvo. Dolžnost in služba sta pred prijateljstvom, in lovec bo tvegal rajš življenje, nego pustil njega, da bi ušel. Torej bo na življenje in smrt.

In danes je sveti večer! Ne voda se pa ne, nikakor ne, naj velja kar hoče — čuvaj ga prijeti ne sme . . . Ta sramota . . .

"Stoj! Kdo si? Ustrelim!"

In res — tik mimo bukve je zletel lovečev strel. Nekaj zrn je celo odškropilo od debla.

Goga je stal nepremično.

"Zlodej — imej pamet in vzdolilo, preperelo in razpadlo v gnoj. Sicer pa vse kakor takrat.

Goga je sedel na skalo ter naslonil puško na koleni.

Potem je pogledal naokoli. Ravnica kot nekdaj. Niti onega leskovega grma niso posekali,

kjer se je bil takrat prikazal srnjak. Ravno tak je, samo večji.

Goga je počasi nabasal puško in čakal . . . Sneg je padal, burja se je zigravala s snežinkami, sicer pa vse tiho.

Goga je zrl z vso silo svojih oči proti oni strani. Vse mirno. Ne, tam se nekaj giblje, nekaj nejasnega, nekaj čudnega. Ali je srnjak?

Goga je postavil puško pokoncu, prst so se krčevito držali petelin. Glava in vrat sta se mu vzpenjala naprej, proti podobi. Ta je postala vedno večja. Najprej siva, potem bela, čudna, nerazrešna.

Prsti na puški so se oprimali petelin. Goga je nemirno pričakoval ugodnega trenutka.

Toda, kaj je to — je li srnjak?

Nekaj velik je in vesel — pa tako svitle oči — in vedno bliže, bliže prihaja. Pa tako grozno, strašno gleda — kakor pred 20 leti.

"Ustrelim!" je pomislil Goga in pritisnil.

Pok, grom, šumenje — pa zopet vse tiho. Na mestu pa je ležal — Goga, divji lovec, s prestreljeno glavo . . .

In sneg je naletaval, burja ga je raznašala naokoli.

Pri župni cerkvi pa so peli zvonovi v oni temni sveti noči slovensko, a obenem skrivnostno, pojemanjoče . . .

Legenda o grlici.

Marija je zibala sveto dete Jezuščka in mu pela svete pesmi.

Angelsko se je smehljalo. Detece je zibelki, in nebeska radost je sijala z lič presvetete Device. Sedaj je pela to, sedaj zopet ono pesem s tako nebeskim glasom, da so priali te ptičice na odprtlo okno in jo začuden poslušalo. Detece se je smehljalo venomer, iztezalo svoje nežne ročice proti ptičicam in ni moglo zaspasti.

Marija ni utegnila, muditi se pri Sinku, ker je imela še veliko opravka v prijaznem vrtec in uborni kuhinji. Da bi Detece zaspalo, se je sklonilo čezenj, ga zibala, se mu smehljala in peli s čistim glasom:

"Aja, tutu, aja, tutu! Spančekaj sladko!"

Jezušček je kmalu zatisnil očes in zaspal nahalno; toda ko je Marija hotela vstati in oditi, se je prebudil. Marija je zaskrbelo, in iskajoč pomoci se je ozirala po skromni sobici.

In glej! Kar sede Materi božji na ramo grlici in začne prav tako, kakor je pela Marija:

"Aja, tutu, aja, tutu! Spančekaj sladko!" Hitro prveče Devica grlici okrog vrata trak, ki je bil pritrjen pri zibki, in odhiti po opravkih. Ponižno stoji grlica na klopi, mama s svojo nežno glavico sedaj na to, sedaj na ono stran, ziblje s tem božje Detece in poje:

"Aja, tutu, aja, tutu! Spančekaj sladko!"

Jezušček je kmalu zaspal in se še v sanjah smehljal tako

mu je očitala strašni greh . . .

Nočoj ga spremja nemara zadnjikrat!

Na zunaj je že vsa zarjavela, skoro nerabna. Bodil!

Se enkrat na lov, potem nič več.

Toda, ce ga kdor dobi?

Kdo, kdo? Saj je nočoj kakor nalač. Kakor pred 20 leti.

Goga je preletel mraz po vsem životu . . . Proč nezno misli!

Samo se enkrat na vse dalje,

grlica pa ima za spomin še

dandanes lep trak krog vrata,

se pri petju vedno priklanja in

še dandanes poje, kakor je pela

Ježuščku:

"Aja, tutu, aja, tutu! Spančekaj sladko!"

lepo, tako milo — — —

Marija se je vrnila, oprostila

grlico in jo v znak hvaležnosti

pritisnila na lice in jo pobogačila.

Pela in zibala je sama dalje,

grlica pa ima za spomin še

dandanes lep trak krog vrata,

se pri petju vedno priklanja in

še dandanes poje, kakor je pela

Ježuščku:

"Aja, tutu, aja, tutu! Spančekaj sladko!"

V. V.

KAM SPADATE?

Cloveška družba je v gospo-

darskem in ekonomskem oziru

razdeljena v dva tabora, prvci:

v tabor malomarnežev ali odla-

šalcev, to so oni, ki radi vse za-

Društvena naznanila in dopisi

VABILO NA PREDAVANJE.

Za torek, dne 22. decembra uljudno vabim vse člane mladinskega društva sv. Alojzija, št. 192 in dekliškega društva sv. Terezije, št. 199 K. S. K. Jednote, Cleveland, O., tako pa tudi vse fante in dekleta društva sv. Vida, št. 25 in društva Marije Magdalene, št. 162, da prijevo v Knausovo dvorano k zanimivem predavanju ob 7:30 zvečer. Ta, že dolgo namenjani večer se bo uresničil dne 22. decembra; izbran je bil za mlajše člane in članice K. S. K. Jednote. Vstop k temu predavanju (lecture) imajo tudi drugi fantje in dekleta, četudi niso še člani in članice naše Jednote, tako tudi njih starši. Vstopnina je prosta.

Namen tega sestanka je, da se mladini razjasni vrednost in stališče naše Jednote, njene bodočnosti in pomen družabnosti.

"Mladina je naša bodočnost; vi boste naše delo nadaljevali; na vas stavimo vse naše zaupanje; vi se morate organizirati v prave organizacije; vi morate načela vaših staršev ohraniti; mi vam prepričamo naše prostore, da jih zavzamete itd. itd."

To vam bodo povedali govorniki na tem sestanku in se marsikaj drugega zanimivega. Svoj nastop ali govor v angleškem in slovenskem jeziku so mi dosegaj obljubili: Rev. Oman, Dr. Oman, Dr. Mally in pa Mr. John Tomažič. Slednji bo s svojimi prepričevalnimi besedami skušal dokazati, da mora vsak slovenski sin in vsaka slovenska hči spôštovati in nadaljevati delo, koje so tukaj v Ameriki započeli njihovi očetje in mater.

Poleg omenjenih bo še nekaj drugih govornikov, ki bodo povедali marsikaj lepega in podučnega za našo mladino; tudi staršem bo to koristilo za bodoče sodelovanje.

Godbe ta večer za zabavo ne bo, ker je advent, imeli pa bomo druga sredstva, ki nam bodo naredila užiten večer. Za dekleta bo dovolj biega "kofeta" in "cakes," za fante pa rdečega sladkega popa; tudi za prijetne (stare) bomo kaj poiskali, da se razvesele. Pridite torej v velikem številu!

ANTON GRDINA,
glav. pred. K. S. K. Jednote.

NAZNANILO.

Vsem cenjenim sobratom in sosedjem društva sv. Stefana, št. 1, K. S. K. Jednote, Chicago, Ill., kateri niste bili na glavnih letnih sejih, se tem naznanja, da je članstvo izvolilo sledče sobrate v društveni odbor za prihodnje leto 1926:

John Zefran, predsednik; Joseph Zupančič, podpredsednik; Louis Zeleznikar, tajnik; Frank Grill, blagajnik; John Gottlieb, zapisnikar; Joseph Sluga, ml. Louis Bobich, Andrew Glavach, nadzorniki; John Tomšič, Joseph Sluga, st., zastavonoša; Math Tomšič, maršal; Anton Zidarich, vratar; Dr. Joseph E. Ursich, društveni zdravnik.

Društvo je v tem letu krasno napredovalo. Podpisani odbor si šteje v prijetno dolžnost, da se lepo zahvaljuje vsem cenjenim sobratom in sosedjem našega društva za složno sodelovanje. Prosimo vas, da še zarezate z navdušenjem delujete za napredok društva in K. S. K. Jednote.

Vse cenjene člane in članice našega društva lepo pozdravljamo in vam voščimo veselje božične praznike!

John Zefran, predsednik.
Louis Zeleznikar, tajnik.
Frank Grill, blagajnik.

Naznanilo in opomin.

Društvo sv. Jožefa, št. 2 v Joliet, Ill., je imelo dne 6. decembra svojo glavno ali letno sejo in volitev odbora za leto 1926; izvoljeni so bili sledči uradniki:

Jakob Šega, predsednik; John Živec, podpredsednik; Louis Košmrl, tajnik; Martin Kramarič, zapisnikar; John Filak, blagajnik; John Živec, ml. prvi nadzornik; Louis Martinčič, drugi nadzornik; Anton Russ, tretji nadzornik; Joseph Videtic, maršal; Anton Trdić in Math Količ, obiskovalca bolnikov; Dr. Martin Ivec, društveni zdravnik.

Važno! Člani na potnih listih naj se po Novem letu obrnejo na novoizvoljenega tajnika brata Louis Košmrl, 1004 N. Hickory St., Joliet, Ill. Člani na potnih listih bodo dobili račun za prihodnjih šest mesecov o pravem času.

S tem opominjam vse one člane, ki so zaostali z asesmentom, da to poravnajo do 20. decembra, 1925. Ker ob Novem letu nastopi novi tajnik in ker mu hočem izročiti čiste knjige, zato vas ponovno prosim, da svoj dolg nemudoma posavnete. Kateri se ne bo oziral na ta opomin, naj posledice sam sebi pripisuje, ker se bom v tem círu ravnal strogo po društvenih pravilih in pravilih K. S. K. Jednote. Odkrito vam povem, da pri tem ne bom delal nobene izjeme, ampak se bom strogo držal pravil.

S sobratskim pozdravom,
John Plut, sedanji tajnik.

Naznanilo.

Društvo sv. Janeza Krstnika, št. 13, Biwabik, Minn., je imelo svojo glavno sejo dne 6. decembra in volitev odbora za leto 1926. Izvoljeni so bili sledči:

John Stopnik, predsednik; Jack Karish, podpredsednik; Matt R. Tometz, tajnik; Frank N. Tometz, drugi tajnik; Joseph E. Tometz, blagajnik; John Urič, nadzornik za tri leta; John Strukelj, predsednik bolniškega odbora za Biwabik in Cincinnati Location; Matt Grzina, za Belgrad Location; Louis Strahan, za McKinley; Jack Karish, maršal; Frank G. Urič, zastavonoša.

Na tej seji je bilo sklenjeno, da se društveno pristopimo opusti za šest mesecov. Ker je zopet otvorejena nova Jednotina kampanja za pridobivanje novih članov in članic, se priporoča naše društvo sv. Janeza Krstnika, št. 13 vsem onim, ki želijo postati člani najstarejše slovenske podporne organizacije K. S. K. Jednote in našega društva; zdaj je pristopnila v društvo in Jednoto popolnoma prista.

Tudi je bil izvoljen poseben odbor v ta namen in da bo posloval bolj med mladimi člani (fanti in dekleti), ta odbor je sledči: Frank G. Urič, Frank N. Tometz in Joe Urič.

Torej možje in žene, fantje in dekleta, ki niste še člani našega društva in K. S. K. Jednote, sedaj se vam nudi najlepša prilika za pristop. Ne odlašajte torej na drugi tečen ali drugi mesec; čim prej, tem bolje. Ko postanete člani našega društva, boste rekli: "Zakaj že nisem popred pristopil?" Po mislite, koliko dobrega je že storila naša dobra podpora mati K. S. K. Jednote, da je že toliko vdovam in sirotam obrisala solze in zboljšala njih tužni stan.

S sobratskim pozdravom na vse članstvo našega društva in Jednote.

Matt R. Tometz, tajnik.

Društvo sv. Janeza Krstnika, št. 20, Ironwood, Mich.

Tem potom uljudno vabim vse člane in članice našega društva, da se polnoštivo vdeleže prihodnje glavne seje, dne 20. decembra točno ob 1. uri popoldne. Kateri izostane, bo plačal kazen po društvenih pravilih; izvzeti so samo člani in članice na potnih listih in v slučaju bolezni.

Posebno pozivljam na to sejo tudi naše članice, predvsem one, ki spadate v centralizacijo in članice, ki ste samske; s tem namreč mislim v dove in one članice, ki ste same pri našem društvu, vaši može in atroci pa spadajo v druge Jednote in Zajednice, kajti društvo ima za rešiti veliko važnih reči in ta dan bo tudi volitev društvenega odbora za leto 1926, in zato vas prosim, volite vsak po svojem najboljšem prepricajte; ne glejte na osebnost, ampak za korist članov, društva in Jednote.

Z uljudnim pozdravom,
Martin Bukowetz, tajnik.

Notice.

The St. Vitus Athletic Club No. 25 K. S. K. J., Cleveland, O., has had its first meeting in Mr. Anton Grdina's home on Friday, December 11th, 1925, and has elected the following officers: Stanley Zupan, Chairman; Anton Strnisa, Secretary and Ignatius Stepic, Jr., Treasurer.

The next very important meeting will be held on December 18th at 8 p.m., at Mr. Grdina's place, 1053 E. 62nd St. All interested in Baseball are urged to come; members, who attended last meeting are requested also to be present.

Our first big Annual Dance will be held at Grdina's Hall on January 27th, 1926; admission tickets can be obtained from the members of our Athletic Club.

Fraternally yours,
Anton Strnisa, Secretary,
1001 E. 72nd Place.

Naznanilo.

Članom društva sv. Franciška Saleškega, št. 29, Joliet, Ill., se naznanja, da so bili na glavni seji za leto 1926 izvoljeni sledči uradniki:

John Stopnik, predsednik; Jack Karish, podpredsednik; Matt R. Tometz, tajnik; Frank N. Tometz, drugi tajnik; Joseph E. Tometz, blagajnik; John Urič, nadzornik za tri leta; John Strukelj, predsednik bolniškega odbora za Biwabik in Cincinnati Location; Matt Grzina, za Belgrad Location; Louis Strahan, za McKinley; Jack Karish, maršal; Frank G. Urič, zastavonoša.

Nadalje opozarjam vse one člane, kateri dolgujejo asesment pri društvu, da poravnajo dolg do 20. decembra. Zakaj z omenjenim dnem bom knjige zaključil, da mi bo mogoče o pravem času celetno račun izdelati in nadzornikom v predlagi izročiti. Zatorej vsi tisti, katerih se tiče ta opomin, poželite se in plačajte kar dolgujete do 20. decembra, če ne se bo ste sami suspendali. V slučaju, da se vam pripieti kaka nezgoda, ni potem treba krvice na tajnika metati, ampak vsak si jo naj sebi pripisuje. Zatorej vsi tisti, kateri ste bili bolj malomarni pri plačevanju asesmenta, si enkrat za vselej v glavo vcepite, da boste od sedaj zarezate bolj redno svoje asesmente plačevati, če ne, se bo z vami postopao strogo po pravilih društva.

K sklepu prisrčno pozdravljam vse čitatelje naše vrle matere K. S. K. Jednote.

gre na delo. Kateri ne bi taga storil, zgubi pravico do bolniške podpore za en tečen.

Zatorej vam naj bo ta točka razumljiva, da se bo vsak bolnik po nji ravnal, da se bo pri tajniku naznanil tudi, ko okreva, ne pa samo bolniški list na sejo poslat. Zatorej zanaprej se bom strogo držal pravil s takimi, kateri ne vpoštevajo pravil. Toliko v blaghotno naznanilo.

Z bratskim pozdravom,
John Gregorich, tajnik.

Društvo sv. Petra in Pavla, št. 51, Iron Mountain, Mich.

Tukaj naznanjam imena novozvoljenih uradnikov našega društva za prihodnje leto, ki so bili izvoljeni na zadnji letni seji:

Jakob Schwei, predsednik; Valentin Pečar, podpredsednik; Anton Podgornik, tajnik; Frank Rihteršič, zapisnikar; Frank Sikora, blagajnik; Joseph Kattnik, John Chindler, Anton Kosin, nadzorniki; John Schweig, redar; Joseph Kosin, zastavonoša; Anton Minisini, banderonoša; Joseph Graile in Karol Kocjančič, obiskovalca ali odbornika; Josip Kattnik, odbornik za dvorano; Gošper Breč, vratar; Dr. A. L. Belhumič, zdravnik.

S sobratskim pozdravom,
Anton Podgornik, tajnik.

Društvo sv. Alojzija, št. 52, Indianapolis, Ind.

Izid letne seje, ki se je vrnila v nedeljo, dne 6. decembra popoldne. Veseli me javnoci poročati, da smo se imeli na teji prav fino, vse se je vrnilo gladko in hitro brez kakrškega prerekanja ali godnjana. Da, bratje in sestre! Ali ni to lepo za naše društvo kakor je sedaj, da vas lahko tajnik javno pohvali? V takem slučaju ima tudi pravo veselje s poslovjanjem.

Se na nekej smo tudi mi posnosi, ne samo pričaš Jednote; zdaj smo tudi pri našem društvu dobili eno žensko v odboru, sestro Rosie Jeriček, ki je predsednica nadzornega odbora.

Bratje in sestre! Vse, kar vam priznemo, prosim je to, da naj vsak pazi, da bo redno plačeval svoj asesment najkasneje do 20. v mesecu, kajti to je najbolj sitno za tajnika, če nima pravi čas denarja skupaj.

Naš novi odbor za prihodnje leto je sledči:

Joseph S. Zore, predsednik; Louis Fon, podpredsednik; Frank Zupančič, tajnik; Frank Luzar, zapisnikar; Josip Gačnik, blagajnik; Rosie Jeriček, Jakob Stergar in Adolf Koss, nadzorniki; Anton Somrak, poslanec; Albin Zevnik, Victor Zore, Fred Zupančič, zastavonoš; Anton Koss, vratar; Ignacij Kunstek, Louis Komlanc, Rev. K. Cverčko, pregledovalci knjig; Rev. K. Cverčko.

Naš novi odbor za prihodnje leto je sledči:

Joseph S. Zore, predsednik;

Louis Fon, podpredsednik;

Frank Zupančič, tajnik;

Frank Luzar, zapisnikar;

Rosie Jeriček, blagajnik;

Jakob Stergar in Adolf Koss,

nadzorniki; Anton Somrak, poslanec;

Albin Zevnik, Victor Zore, Fred Zupančič, zastavonoš;

Anton Koss, vratar; Ignacij Kunstek, Louis Komlanc,

Rev. K. Cverčko, pregledovalci knjig; Rev. K. Cverčko.

Sosestrski pozdrav,

Julia Gottlieb, tajnica.

Društvo Marije Pomagaj, št. 78, Chicago, Ill.

Da se ne pozabi. Prihodnjo nedeljo, 20. decembra se vrši glavna letna seja našega društva. Pridite vse, in pripeljite kandidatine. Ako imate katero novo, da še ni bila pripravljena, pošljite jo pred sejo k Dr. Ursiču, pa bo sprejeta.

Asesment se začne pobirati že ob 1. uri popoldne. Matere, ki pošljajo otroke, prosim, da jih pošljete na dom plačati ali pa da so otroci točno ob 1. uri popoldne v dvorani.

Sobrestski pozdrav,

Julia Gottlieb, tajnica.

Društvo sv. Genovefe, št. 108, Joliet, Ill.

Naznanjam članicam našega društva, da je bil na zadnji glavni seji ponovno izvoljen ves star odbor in sicer soglasno. Seja se je vrnila v najlepšem redu; le tako pojdomo se naši.

Delujmo složno in pomagajmo ena drugi, saj vsaka zna,

da odbor ne more sam vsega ukreniti, ker ima vše tako dobiti dela. Na tej seji se je sklenilo več važnih točk v korist društva in Jednote.

Odbor za prihodnje leto bo sledči:

Jean Tezak, predsednica;

Mary Musich, podpredsednica;

Antonija Struna, tajnica; Ana Vardjan, zapisnikarica; Marie Golobitsch, blagajničarka; Agnes Buchar, Mary

K. S. K.

JEDNOTE

Ustanovljena v Jolietu, III., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: 1004 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.
Solventnost aktivnega oddeka znača 100.28%; solventnost mlinčinskega oddeka znača 124.18%.

Od ustanovitve do 1. novembra, 1925, znana skupna izplačana podpora \$2,618,213.

GLAVNI URADNIK:

Glavni predsednik: Anton Grdina, 1053 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

I. podpredsednik: Matt Jerman, 332 Michigan Ave., Pueblo, Colo.

II. podpredsednik: Anton Skubic, P. O. Aurora, Minn.

III. podpredsednik: Mrs. Mary Prisland, 1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.

Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Pomočni tajnik: Steve G. Verdin, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway, Joliet, Ill.

Duhovni vodja: Rev. J. J. Oman, 3547 E. 80th St., Cleveland, Ohio.

Vrhovni zdravnik: Dr. Jos. V. Grahek, R. 303 Amer. State Bank Bldg.

600 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

NADZORNJI ODBOR:

Frank Opeka, 26—10th St., North Chicago, Ill.

John Jerich, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

John Germ, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.

John Zulich, 15301 Waterloo Rd., Cleveland, Ohio.

Martin Shukle, 811 Ave. "A", Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR:

John R. Sterbentz, 174 Woodland Ave., Laurium, Mich.

Martin Kremesec, 2004 Coulter St., Chicago, Ill.

Frank Trempush, 42—48th St., Pittsburgh, Pa.

PRAVNI ODBOR:

John Dechman, Box 529 Forest City, Pa.

John Murn, 42 Halleck Ave., Brooklyn, N. Y.

John Butkovich, 1201 So. S. Fe Ave., Pueblo, Colo.

UREDNIK "GLASILA K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Telefon: Randolph 3912.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikojoče se jednoti naj se posiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznana, oglase in naročnine pa na "GLASILA K. S. K. JEDNOTE", 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Vsem uradnikom (icam) krajnih društev, cenjenim članom in članicam K. S. K. Jednote želim

VESELE IN ZADOVOLJNE BOŽIČNE PRAZNIKE TER SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO!

Naš cilj v konvenčnem letu 1926, naj bo: dosegla skupnega števila 30,000 članov.

ANTON GRDINA, gl. predsednik K. S. K. J.

PRAV VESELE IN ZADOVOLJNE BOŽIČNE PRAZNIKE TER SREČNO IN VESELIO NOVO LETO!

ZELIM VSEM ODBORNIKOM IN ODBORNICAM KRAJEVNIH DRUŠTEV, VSEMU ČLANSTVU NASE JEDNOTE IN PRIJATELJEM TER ZNANCI.

JOSIP ZALAR, gl. tajnik K. S. K. J.

ZAHVALA IN VOŠČILO.

S tem se zahvaljujem vsem glavnim uradnikom, vsem uradnikom krajnih društev in vsemu članstvu K. S. K. Jednote za njih složno sodelovanje in zveri z mojim uradovanjem v tekočem letu.

Dalje vam vsem skupaj tem potom izražam svoje iskrene čestitke in voščila. Mnogo uspeha v letu 1926!

S sobralskim pozdravom

DR. JOS. V. GRAHEK, vrh. zdravnik KSKJ, Pittsburgh, Pa.

OKLIC

BRATJE IN SEstre K. S. K. JEDNOTE IN VSI AMERIŠKI KATOLIŠKI SLOVENCI!

In zopet je bridko zaplakala naša ljuba, nesrečna tužna udova, mati tolikih sirot, naša nesrečna domovina, mati Slovenija. Velik obupni krik se dviga tam iz Trsta in cele naše solnčne Primorske in onega nesrečnega dela naše ljube kranjske dežele, ki je tudi padel v strašno sužnost Italije. Po vseh slovenskih dobravah po domovini odmeva ta obupni krik in vsa slovenska arca krvave v globoki žalosti. Nesrečni slovenski sužnji pod Italijo krvave iz tisoče ran. Italija jih je brez usmiljenja zagrabilo za njih narodni vrat in jih sedaj davi in gnjava in jim pöriva morilni nož v njih narodno srce. Uničiti jih hoče prekjoprej. Vzela jim je vse pravice kot naroda. Naš ubogi slovenski trpin na lastnih rojstnih tleh niti slovensko več govoriti ne sme.

Pred leti že so jim požgali v Trstu Slovenski Narodni Dom. Izgnali so iz Primorja slovenske kapucine in franciškane in namestili Italijane, katerih slovenski narod ne razume in oni ne njega. Po župnijah so preganjali slovenske duhovnike, ponoči jih napadali, pretepali in potem metali v ječe. Veliko teh narodnih mučencev je vsega hudega poginilo po teh ječah. Vse navdušene rodoljube so pregnali iz njih rodnega ozemlja. Vse slovenske učitelje so pregnali in spolili iz službe. Več slovenskih časnikov so že zatrli. Tiste, ki še obstoje, preganjajo in davijo, da ne bodo več dolgo mogli prenasati to strašno brutalno silo. Ko smo bili pred nekoliko meseci v Trstu in Gorici, so nam naši bratje s solzami v očeh pripovedovali o teh strašnih krivicah, ki se jim gode. "V rojstnem kraju, pa danes ne smem več govoriti svojega ljubega materinega jezika, na-ljubo privandancem in našim zatirateljem," je rekel rodoljub v Trstu in debele solze si je gospod obriral iz svojih oči.

In sedaj zopet nova strašna krivica. Italijanski fašisti so napadli tiskarno "Edinstvo" v Trstu in jo deloma požgali in deloma razbili in opustošili.

Cela Slovenija joka nad tem strašnim udarcem in se zvija v strašnih boležinah in klici obupno po pomoči: "Pomagajte,

Pomagajte! Uničiti nas hočejo!" In naša stara domovina je hotela dati duška svoji srčni boji. Toda — čudo prečudo — jugoslovanska, torej slovenska vlada jim je te proteste prepovedala kolikor je le mogla. Niti ene besedice protesta ni imela beogradška vlada za vse te strašne krivice. V beogradskem parlamentu je izjavila cinično: "Vsa zadeva se je mirnem potom poravnala." In kako se je poravnala? Nič se ni storilo! Cela Italija se je zakrohotala nad to izjavo in sedaj še bolj gorje vam, nesrečni slovenski sužnji!

Gorje vam, stokrat gorje sedaj, kajti sedaj ve vsa Italija, da ste brezpravni, da ste sužnji, na milost in ne milost izročeni svojim sovražnikom. Gg. Vošnjak in Marušič, ki sta bila tukaj in sta obeta zlato prostost slovenskemu narodu in vso zaščito pod Jugoslavijo, kje so vaše obljube, s katerimi sta še nas ameriške Slovence slepila, da smo šli pomagat kovat Jugoslavijo? Od vaju hočemo sedaj odgovora!

Zato pa, dragi bratje in sestre K. S. K. Jednote in vsi dragi katoliški Slovenci, resen čas je prišel za nas tukaj v Ameriki. Bratom sužnjem pod Italijo je vlada zamašila ustva popolnom. Poslanka Wilfana, ki si je držnil javno spregovoriti na cesti in dati duška svoji srčni boji nad krivicami, katere njegov narod trpi, sedaj skušajo popolnomu uničiti. Vse časnike drže za vrat kakor banditje. Doma našim bratom v Jugoslaviji vlada ne pusti govoriti in kričati v svet po pomoči in dajati duška svojemu ogorčenju.

Edini torej, ki še smemo in moremo kričati in braniti svoje nesrečne brate, smo mi tukaj v Ameriki.

Mi smo sicer hvaležni ljubemu Bogu, da smo tukaj pod krasno zvezdnato zastavo svobode in bratoljubja in pravičnosti in smo ponosni državljan te velike države Washingtona, Lincoln in Wilsona. Toda kri ni voda. Nihče nam ne more in ne sme zameriti, ako smo v srcu ohranili še ljubezen do svoje domovine, ki nas je rodila. Slab sin, ki bi ne ljubil svoje matere tudi še takrat, ko si je izbral nevesto.

Zato stopam danes pred vas vse in imenu nesrečnih zasujenih bratov tam v lepi Primorsk ob obalah našega lepega Jadra, morja adrijanskega, kličem v vse vaše vrste, v vaša srca, v vsa naša društva, v vse naše naselbine: "Bratje! Pomagajte! Pomagajte! Hitimo na pomic bratom, ki imajo zatiracelv nastavljen že nož na srce! Bratje, čujmo solze teh nesrečnih sužnj! Dvignimo svoj glas v protest, da nas bo čul ves svet in zahtevamo pravice, nič drugega kakor božjih pravic, katere imi še vsak črviček v prahu, kaj sele vsak narod."

Dobil sem, kot predsednik K. S. K. Jednote obupno prošnjo iz Primorja za pomoč, denarne in v moralni opori pri svetovnih vladah. Organizacije in posameznikov, ki so podpisali to prošnjo, ne smem izdati, ker gorje jim, ako bi o tem izvedela Italija. Uničeni so takoj!

Bratje in sestre, vprašam vas: Ali naj molčimo na vse to? Bomo pustili nesrečne brate poginiti, ko jim moremo pomagati? Se ne bomo zavedli svete in velike dolžnosti, katero imamo sedaj pred Bogom in pred svojim narodom, da storimo vse, da pritečemo na pomoč zatiranim bratom? Naša dična K. S. K. Jednota ima v svojem programu "Vse za vero, dom in narod." Ali ni njeni sveta dolžnost že po tej točki pravil, da takoj stopi krepko na noge in pohiti na pomoč narodu, ki umira? Premislite vse to, bratje in sestre in dobro prevdarite.

Prihodnjič pride s praktičnimi nasveti, kako si mislim, da bi se vsa stvar uređila. Med tem pa prosim vse voditelje naroda, da naj takoj mislijo na to nujno in pereče vprašanje in presodijo, kako bi se kaj uspešnega storilo, kar bi bilo v čast nam ameriškim Slovencem, da boste prišli potem vsak s svojimi nasveti na dan. Na noge moramo in sicer vse, cela slovenska Amerika, tako kakor še nikdar ne v naši zgodovini. Sedaj je čas, da pokazemo, ali imamo še kaj ljubezni do naroda v starci domovini.

Anton Grdina, glavni predsednik K. S. K. J.

Cleveland, O., 14. decembra, 1925.

KAMPANJSKI GLAS SOVI IZ MINNESOTE.

Gilbert, Minn. — Cenjeni sobrat urednik: Moram vam poročati o našem sestanku, katerega smo imeli dne 7. decembra v naši naselbini povodom obiska treh glavnih uradnikov K. S. K. Jednote in sicer: glavni podpredsednik brat Anton Skubic, glavni tajnik brat Josip Zalar in nadzornik brat M. Shukle. V prvi vrsti hvala vsem skupaj za obisk, posebno pa sobratu Josip Zalarju za njegov ganljiv govor. Brat glavni tajnik je našo naselbino tako navdušil, da smo kar v par njegovih besedah dobili 28 novih članov in članic K. S. K. Jednote. In to še ni vse! Jaz mislim, da jih bomo še dobili. Ves naš Gilbert — mora spadati k naši slavni K. S. K. Jednoti, kar je katoliškega, in zato, sobratje in sestre: Na noge! Očetje, matere, agitirajmo vse za novo članstvo, tako da bo tudi naša slavna Minnesota ena med prvimi in ne samo Ohio in Illinois. Tudi mi moramo iti naprej — do zmage!

Minnesota bi isto lahko doseglj. Zatorej kličem še enkrat vsem: ne pozabite besed, ki vam jih je govoril naš sobrat glavni tajnik Josip Zalar: Lé naprej, na delo! Mi (Minnesotani) smo prvi. Naša K. S. K. Jednota je bila spočeta v naši državi; prvi slovenski list (Ameriški Slovenec) je izhajal tukaj blizu naše naselbine. Zatorej ne dajmo, da bi bili mi najzadnji. Pokažimo jasno, da smo še živi in da smo mi, minnesotski Slovenci še vedno takoj vneti za naš narod.

Chisholm, Minn. — Gotovo ste radovedni, kako je z Jednotno kampanjo, katero vodijo v Minnesoti: brat glavni tajnik Josip Zalar, glavni podpredsednik brat Anton Skubic in brat glavni nadzornik Martin Shukle. Sicer bo gotovo brat glavni tajnik o tem kaj več poročal. Vendar naj za danes nekoli o tem napišem.

Naš spoštovani glavni predsednik brat Anton Grdina nas javno, da smo še živi in da smo mi, minnesotski Slovenci še vedno takoj vneti za naš narod.

Vendar eno mu pa morame prispeti: da on Minnesotčane bolje pozna, kakor pa se sami. Naša Minnesota je mrzla dežela z dolgo, jedeno zimo; a naš sobrat glavni predsednik ve, da tukaj bivajo Slovenci, ki imajo pot gorie občutke v svojih srečih; posebno naše Slovenke so vnete za napredek naše dične K. S. K. Jednote, kar bo pokazal zaključek kampanje prihodnji den. Jaz se omejam samo na poročilo iz naše naselbine Chisholm.

Tu moramo pa samo pomilovati te nesrečne reveže! Klical je springfieldskim rojakom klic, katerega daje sveta cerkev čitati svojim vernikom na adventno nedeljo. "Bratje, zdaj je čas, da iz spanja vstanemo." Dokazal je nespamet izgovorov, katere imajo taki zasepljeni. Dostikrat naši ljudje je v Londonu na Angleškem so skorom sami Anglezi, v Berlinu so skorom sami Nemci, v Ljubljani skorom sami Slovenci. Družijo jih iste tradicije, iste navade, isti ideali. Tu je drugače. Mesto Springfield, kakor skorom vsako mesto v Združenih Državah ni tako različni elementi. In vendar velike ideje naših prednikov ne prispevajo, da vsaka na svojo stran. V Londonu na Angleškem so skorom sami Slovenci. Družijo jih iste različne mase ne sodelovali skupno, temveč vlekle vsaka na svojo stran.

V četrtek zvečer, dne 10. decembra se je vršil v veliki Recreation dvoran v javen sprejem novih članov in članic za naše društvo Friderik Baraga, št. 93 in društvo sv. Ane, št. 156. Sprejetih je bilo v aktivni oddelek 32 članov in članic za oba društva; vendar so na ženske prekosile, ker so doobile kar 23 novih članic za njih društvo. Cast jim!

Zato pa to se ni vse! Tudi mladinski oddelek se bo pomnili, da bo na tukaj v kampanja na Chisholmu K. S. K. Jednoti prinesla najmanj 50 novih članov in članic v oba društva; vendar so na ženske prekosile, ker so doobile kar 23 novih članic za njih društvo. Cast jim!

Toda to pa se ne može! Tudi mladinski oddelek se bo pomnili, da bo na tukaj v kampanja na Chisholmu K. S. K. Jednoti prinesla najmanj 50 novih članov in članic v oba društva; vendar so na ženske prekosile, ker so doobile kar 23 novih članic za njih društvo. Cast jim!

Toda to pa se ne može! Tudi mladinski oddelek se bo pomnili, da bo na tukaj v kampanja na Chisholmu K. S. K. Jednoti prinesla najmanj 50 novih članov in članic v oba društva; vendar so na ženske prekosile, ker so doobile kar 23 novih članic za njih društvo. Cast jim!

Toda to pa se ne može! Tudi mladinski oddelek se bo pomnili, da bo na tukaj v kampanja na Chisholmu K. S. K. Jednoti prinesla najmanj 50 novih članov in članic v oba društva; vendar so na ženske prekosile, ker so doobile kar 23 novih č

Večno hrepenenje.

Nemško spisal F. Klug.
Poslovenil F. O. T.

(Nadaljevanje)

Tam zopet dečka, kateremu so spačili ubogi obrazek božjastni napadi; tukaj zopet vodenično žensko, ki tako težko diha, da vzbuja sočutje. Vedno več nesrečnež polni skrajni krog ravnine. Lahno ropotanje z bergljami, lahno godnjanje, tu tam polglasna molitev . . . težko potolaženi vzklik bolnikov, otrok — to so temni, otožni glasovi, s katerimi polni ta velika procesija človeškega gorja sveti kraj, kateremu so se privlekli iščoči pomoći.

Zdaj se zasveti v žaru jutranjega sonca v ognju pozačena Marijina podoba na vrhu zvonika božjepotne cerkve. Neki bolnik to zapazi in dvigne od trpljenja trudne oči. Drugi, tretji sledi temu pogledu, ki se skuša kot ptič s strimi peruti dvigniti nad vse to z zemljo zdrženo trpljenje, s prahom zvezano gorje kvišku v svelte valove neba, v katerih kraljuje zlata Marija. In vse oči, razen popolnoma slepih, zrzdaj v višave, kot da se mora, mora danes odpreti to žareče nebo, da pomaga vsem, ki gledajo k nebu z večnim domotožjem, ki ga poznajo samo trpeči do najbolj gremki globočin, ker zemlja nima za nje več nikake pomoći.

Od daleč se sliši glas petja, od začetka le malo, kot bi prihajal iz sveta, ki se pravkar odpira. Toda vedno močnejše so ti glasovi in polagoma se že lahko ločijo posamezne vrstice pesmi, ki jo pojede še vedno nekje v daljavi. Precej veliki odmori so med posameznimi vrsticami. Najbrž jih izgovarja do posamiči, potem pa zapoja množica, ki se še zdaj ne vidi.

Zdaj se sliši tudi spremljajoča godba. Težki glasovi bombardona zadone, nad njimi pa — nekoliko previsoko za rahlo uho — pozavne in trobente. Čisto, modro nebo je v smeri prve prihajoče procesije lahno zatemnil, pokril dvigajoči se prah.

Zdaj se bližata rdečebeli zastavi z bleščecim medenim križem na vrhu, ki ju nosita strežnika v belih koretljih in višnjevi sukničih. Sivolas mož stopa sredi med dečkom in nese z opotekajočim se korakom orjaški križ. Pot mu lije v potokih z obraza. Za možem gredo šolski otroci, sredi med njimi mlad duhovnik, ki molji brevir. Cista otroška glasova, ki se za četrtnino glasu ne ujemata, pojeta naprej:

"Ce stopati moramo krijevo pot,
daj videti tudi nebo nam,
Gospod!"

Zdaj zapoje množica, ki prihaja, zopet pomaga spremljajoča godba glasovom, ki so od dolgega pota, dolgega moljenja in petja utrujeni in tenki.

Zdaj stopi procesija na veliko ravnino, na kateri so se zbrali ob polkrožnih krajih bolnikov. V procesiji so bili večinoma otroci, žene in dekleti. Saj so bili možje skoro vsi v vojski proti celiemu svetu sovražnikov.

Iz vrste na ravnici stopi rjav vojak. Vidi se, da je prav mlad. Obraz mu je bled in zmučen. Prsa mu krasi Železni križ. V očeh mladeničevih pa bera brezprimerna bolest. V gosti vrsti bolnikov išči prostora — medtem pa gre procesija dalje in pleza po strmih stopnjicah k vratom božjepotne cerkve, ko jo pozdravlja polno, bogato, mogočno donenje vseh zvonov, ki se razlegajo z visokega stolpa kakor bobned grom, kakor glas orgel in vriskanje otrok hkrati.

Vojak ne dobi prostora v vrstah bolnikov, ki so stali kot

In njegove uštice se premikajo zdaj, ko sedi truden in zmučen na kamnitih klopi, v gorki, vroči molitvi, ki hoče predeti vsa nebeška vrata, in vedno in vedno prosi Ernest Svetec: "Fiat miraculum! Fiat miraculum! Fiat miraculum!"

Dekan z Breznic je zaprl brevir s precej obrabljenimi listi, iz katerega je molil. Zdaj se obrne zlahko šepetajočim vprašanjem k vojaku, ki je sedel med njim in Ernestom Svetcem. Kot čisto srebro blešče pokonci počesarani lasje starega duhovnika v jutranjem solncu.

Toda vojak dene kazalec desne roke na ustnice s kretnjo, ki je izražala vso bolest in vpršalcu vse povедala. Povedala mu je: "Mutast sem!"

Nato vzame vojak iz žepa listič in piše na kolenu, ko je rabil zapisnik kot podlago. Listič poda dekanu in ta bere: "Mutast — podkop se je razstrel — dva dni in pol zasut. Pomagajte mi moliti!"

Dekan stisne molče vojaku roko in se ozre vanj z globokim pogledom velikih, žarečih oči, v katerih še gori pod snegom stare glave ogenj mladeničke duše. Nato potrka s kazalcem lahno breškega kaplana na zunaj in mu ponudi popisani listič.

Ernest Svetec bere. Milo pobera vojaku roko in mu zašepeče: "Da, dragi prijatelj, pomagala vam bova moliti!"

"Gospod, naredi čudež!" je vedno govoril Ernest Svetec v duši. "Gospod, naredi čudež na meni, naredi čudež!"

Zdaj se pa ustavi njegova duša v molitvi.

Ob strani mu sedi ubožec, ki pač prav tako molji kakor on: "Gospod, naredi čudež!" In na desni in lev in v skoro nepreglednih vrstah pred njim stoji sto in sto trpinov — ah, gotovo ni nobenega med njimi, ki ne bi iz dna duše prosil: "Gospod, naredi čudež!"

(Dalje prihodnjic)

Naš stenski koledar — naš ponos.

Vsakdo ima pravico, da je ponosen, če kaj brez primernega ukrene. Vsaka hišna gospodinja bo zelo ponosna na božični dan, če jo bo kdo pohvalil, da je vse fino uredila. Tudi Trinerjevi stenski koledarji so želi vsako leto mnogo porvale, toda naš stenski koledar za leto 1926 prekaša vse druge. Glavna slika tega koledarja je izdelana v obliki srca, tako vam tudi govorji do srca. Predstavlja vam srečno hišo, zadovoljno mlaodo mater, nežnega otroka in veseloga moža, vse okrašeno od sočinjnih žarkov. To je v resnici dom, kjer kraljuje zdravje, ker rabijo Trinerjevo gremko vino. Trinerjevo gremko vino odpravlja vse želodne neprilege. Trinerjev Cough Sedative pa prežene prehlad. Rabite tudi Trinerjev prašek zoper glavobol in Trinerjeve kapljice zoper zobol; vse vam bo kmalu pomagalo. Vaš lekarnar ima Trinerjev stenski koledar za leto 1926 zastonj na razpolago, če ne pa nam pošljete 10 centov za poštnino. Naslov: Joseph Triner Co., 1333 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

Težko je bilo, da mora prenati bolezen, ki stoji kakor ostra skala sredi struge njegovega mladega življenja in ob kategi so se razbili vsi šumeči, bliskajoči se valovi njegovih življenskih načrtov.

"Molite zame, gospod dekan!" je prosil mladi duhovnik med potjo na železnični sivega starčka, ki mu je postal kot oče v dolgih in težkih dneh bolezni.

"Prav rad, dragi gospod!" je odgovoril dekan, "toda kajne, moliti hočevas, kakor nas je učil naš Zveličar in kakor učiva morda druge: Fiat voluntas tua!"

(Zgodi se tvoja volja).

Ah, Ernest Svetec poskuša zdaj moliti ta: "Fiat voluntas tua!" "Fiat!" mol... in se enkrat: "Fiat!" — Toda nima še toliko moči, da bi se iz dne duše popolnoma odrekel svojim željam in svojim mislim in prisostvom to težko besedo voluntas tua," to neskončno težko besedico "tua."

"Fiat!" Duša bolnega duhovnika doda drugo besedo k Fiat in sicer: "Fiat miraculum!" (Naj se zgodi čudež!) Količekrat je v bolezni molil: "Gospod, pomagaj mi! Gospod, storji na meni čudež! Ti moreš to. Vsemogočni! Saj hočem samo tebi služiti, saj hočem samo zate delati z vso, nezljomljeno močjo!"

Danes zjutraj je opravil Ernest Svetec tu gori v cerkvi, po kateri se je razival jutranji vonj, pred milostnim, v zlatu žarečim oltarjem sveto daritev z vso poživnostjo, kolikor je je imel. "Gospod, naredi čudež!" je molil in vedno zopet molil: "Gospod, vsemogočni Bog, naredi čudež!"

Izvrstno in importiramo vsekodnevno pravzapravne ITALIJANKE HARMONIKE

rodnega dela, ki so najboljše na svetu. Jamajo deset let. Naše cene najnižje. Ponik na harmonike zastonj našim kupcem. Pišite po brezplačni cenici.

RUATTA SERENELLI & CO.
817 Blue Island Ave., Dept. 88, Chicago, Ill.

ZASTAVE, BANDERA, REGALIJE in ZLATE ZNAKE

za društva ter člane K. S. K. J. izdeluje

EMIL BACHMAN

2107 S. Hamlin Ave., Chicago, Ill.

Pišite po cenici!

MRS. ANTONIJA RIFFEL,

slovenska babica,

522 N. Broadway, JOLIET, Ill.

Pišite po cenici!

Ali vas nadleguje KAŠELJ?

Zadovoljeni odjemalec priporoča

Severa's Cough Balsam.

Idealan zdravilo zoper kašelj; prijetno, uspešno in zanesljivo.

Cena 25 in 50 centov.

Hitra odpomoč zoper akutni prehladi so

Severa's Cold and Grip Tablets.

Cena 30 centov.

Ta dve zdravila so najbolja odpomoč v sladkih kalija, prehlada in hriposti.

Zahteva se najprej pri lekarju.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Največja Prodajalna Perja
Slovenski dom, Joliet, Ill.

po najnižji cenici
Najboljše blago

dobite in naše veletrgovine. Prodajajo naše domača perja v velikih količinah, ita je vse možno. In določno prehranimo, kakorino se vredno prodaja. Razpolajmo ga na vse kraje Amerike in Kanade. Pišite nam po vzorce in se zene: vzorec razpolajemo nastan.

ALBERT STETZ dept. 3,
138 Passaic St., Passaic, N. J.

VAŽNO

je za vsakega rojaka, da vse svoje notarske posle poveri edinole izkušnemu notarju. Podpisani iman dolgotračno prakso v izdelovanju kupnih pogodb, pooblastil, vsakovrstnih potovanj, oporok, dolžnih pisem, v preiskovanju stanja zemljišč in raznih drugih stvari, bodisi tukaj ali v stranem kraju, in se rojakan toplo priporočam.

ANTON ZBASNICK,

slovenski javni notar,
4905 Butler Street, Pittsburgh, Pa.

GOLŠA

Golša vsake vrste
se stande lahko
uspešno zoper brez
nosa, božninskih, brez
ledin, ali nečemer. MARDOL
GOLŠEVA ZDRAV
LJENJA, katerega
so izumili učeniki
Mardol laboratorija,
pripravljeno po naš
zveznični vetroviti
odpravišči. Mardol
izkorišča na stopilje
nepriljubljenih pisem dne
vna. Ne obupnute
Kadar druga edinstvena nabo upedenje, poskušati Mardol laboratorijsko, točno do vsega dobitje lahko v leherni sli od nase zastonj, v kateri najdeš opis o vaskovršni golji in navodil o zdravljenju. Iste se danes, kajti odlašati je nevarno.

MARDOL LABORATORY
Dept. 4
1723 N. Kedzie Ave. Chicago, Ill.

RAZPRODAJA

Chromatičnih LUBASOVIH HARMONIK

43 tipk, 12 basov, raven
držaj in pa z držajem na
stopnje.

Cena prej \$90.00
sedaj \$65.00.

ALOIS SKULJ,

222 EPHILON PL.
BROOKLYN, N. Y.

POIZVEDBA.

Rad bi zvedel za sedanjim našim Martina Medoša, ki je stal pred enim letom v Pittsburghu, Pa.; njegov zadnji naslov je bil: R. F. D. 1, Colona, Monaca, Pa. Dotičnik je spadal k našem društvu Marije Sedem Zlosti, št. 50, K. S. K. Jednote.

Kdor izmed cenjenih čitatelej tega lista ve za njegovo sedanje bivališče, naj mi ga naznani; ali pa će dotičnik sam te vrstice čita, naj mi takoj piše. Ce ne dobim nobenega obvestila, bom v prihodnji številki naznani vroč temu ga iščem.

Michael Bahor,

805 — 54th St., Pittsburgh, Pa.

1436 E. 9th St. Cleveland, O.

J. KLEPEČ, javni notar.

Insurance, Real Estate, Loans,

Phone 5768 ali pa 2190-R.

107 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Tel. 2390-J.

SLOVENESKE GRAMOFONSKE PLOSCHE.

BOŽIČNE:

25008 Sveti Noč, moški in ženski glas

Sveti večer, moški in ženski glas

25009 Angeljsko petje, moški in ženski glas.

Zvezde božje, moški in ženski glas.

25010 Raduj se človek moj, moški in ženski glas.

Sveti večer, moški in ženski glas.

24033 Sveti noč, blažena noč, godba in zvonovi.

Božično dresisce, godba in zvonovi.

24034 Božični glasovi, godba s cerkevnimi zvonovi.

Rodilje se je dete, umetniška godba.

DRUGE IZBRANE:

25001 Na Oheeti, mars, Frank Lovšin, harmonika.

Juh polka, Frank Lovšin